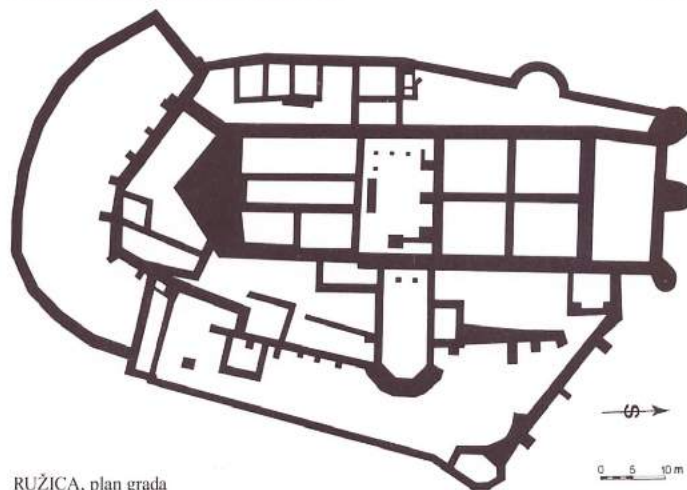

RUŽICA

na oblika. U stambenim su prostorijama bila sjedala smještena u prozorskim udubljenjima. Od ostalih arhit. detalja zanimljivi su konzole, ostaci kamina i renesansni prozori na zap. kuli. S ist. je strane, osim kule, prostrana gotička kapela s trostranim završetkom, poduprta potpornjima. S juž. je strane naknadno izgrađen, pretežno od opeke, polukružni zid s 11 ovećih strijelnica za topove. Konzervatorska služba Osijeka vodila je na gradu zaštitne radove 1966–72; među ostalim, nađeni su gotički pećnjaci.

LIT.: G. Szabo, Orahovičke gradine, VjHAD, 1913–14. — Isti, SG. — V. Radauš, SSS. — A. Horvat, Između gotike i baroka, Zagreb 1975. — D. Vukičević-Samaržija, Sakralna gotička arhitektura u Slavoniji, Zagreb 1986. A. Ht.

RUŽICA, plan grada

RUŽIČKA, Kamilo, slikar (Gacko, Bosna i Hercegovina, 13. III. 1899 – Zagreb, 21. XI. 1972). Studirao na Akademiji u Zagrebu 1919–23 (Lj. Babić). Usavršavao se u Beču, Münchenu i Parizu. Bio je profesor na gimnazijama u Bakru, Varaždinu i Zagrebu. Radio je u Upravi za narodnu umjetnost i domaću radinost u Zagrebu (od 1947). Sudjelovao na izložbama Proljetnoga salona (1927, 1928), grupe »Zemlje« (1929–31) te Grupe zagrebačkih umjetnika i Grupe hrvatskih umjetnika. Do 1928. u njegovu se slikarstvu ogleda utjecaj kubizma sa sklonošću prema dekorativnosti i naglašenu plasticitetu (*Autoportret*, 1923). Tijekom djelovanja u krugu grupe »Zemlje« veže se uz slikarstvo socijalne tematike grada i primorskih naselja (*Brodski dobavljači*, 1929; *Torbar*, 1930; *Povratak s ribanja*, 1931). Njegov smisao za realistične motive dolazi do izražaja podjednako u slikarstvu kao i u mnogobrojnim ekspresivnim crtežima iz toga doba. U gvašu, temperi i akvarelu naglašava volumen, linearnu konturu i

intenzivne kontraste boja. — Samostalno je izlagao u Varaždinu (1927), Sarajevu (1929, 1931) i Zagrebu (1950, 1951). Manja retrospektivna izložba priređena mu je u Zagrebu 1983.

LIT.: A. Bonifačić, Kamilo Ružička, Savremenik, 1931, 24. — J. Draganić, Kamilo Ružička, u knjizi: Prikazi o umjetnosti, Zagreb 1935. — V. Jablan, Kamilo Ružička, Odjek (Sarajevo), 1956, 7. — J. Depolo, Zemlja 1929–1935, u katalogu: Nadrealizam – Socijalna umjetnost 1929–1950, Beograd 1969. — I. Zidić, Slikarstvo, grafika, crtež, u katalogu: Krička retrospektiva »Zemlja«, Zagreb 1971. — V. Maleković, Kubizam i hrvatsko slikarstvo (katalog), Zagreb 1981. — Ž. Košević, Tendencije avangardi u hrvatskoj modernoj umjetnosti (katalog), Zagreb 1983. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, I, Zagreb 1987. — Ž. Kć.

RUŽIĆ, Branko, kipar (Slavonski Brod, 4. III. 1919). Diplomirao je kiparstvo 1944 (F. Kršinić, J. Lozica) i slikarstvo 1948 (M. Tartaglia) na zagrebačkoj Akademiji gdje je 1961–86. profesor. Započeo je kao slikar (*Zlodjelo okupatora*, 1948; *Seka*, 1952), ali se već 1956. opredijelio za kiparstvo (*Otac*, 1956). Radio skulpture pretežno u drvu te u bronci, gipsu, bakrenome limu, terakoti, kamenu i papiru. Sažetim formama, sugestivnim profilacijama i arhitektonskim volumenima u kojima opće prevladava nad pojedinačnim priključio se obnoviteljskoj struji hrv. kiparstva 50-ih godina. Skulptorsku ideju ostvaruje u procesu rada i izravnu susretu s materijalom. Statičnosti forme odgovara dinamika volumena, rezu rubova živost rustične površine. Ružićev je kiparski svijet raznovrstan: obuhvaća figure, portrete, nizove, skupine, živu i neživu prirodu. Karakteriziraju ga jednostavnost i monumentalnost, a mjestimično i specifične deformacije kojima se povlači nit humoralne i ironije. Ljudsku figuru oblikuje kao sugestivni antropomorfn znak ispunjen životnom snagom (*Limar I*, 1960; *Zbjeg*, 1961; *Cézanne II*, 1962; *Nika*, 1963; *Sjedeća figura*, 1966; *Sam*, 1970). U portretu nadilazi psihološko-fizionomijske odrednice određujući ga kao »arhitekturu koja gleda« (*Cézanne I*, 1962; *Mirko Rački*, 1975; *Voćarska 76*, 1975).

Nakon što je odredio pojedinca prelazi na nizove figura i skupine naglašena strukturalno-konstruktivnoga ritma (*Okrugli stol*, 1965; *Zagrljeni*, 1971). Pojedinaac i zajednica odrednice su unutar kojih propituje smisao postojanja. Teme ugroženosti, straha, zajedničkih poduhvata ili sudbina izrazio je u svojoj skulpturi kao potvrdu života (*Jasenovac II*, 1964; *Korablja*, 1966; *Seljačka buna*, 1970; *Drugo kameno doba*, 1972; *Tahijev križ II*, 1973). Njegov je izraz metaforičan; značenja se uvijek isprepleću kroz višeznačne oblike. Stukturu prirodnih odnosa uzima kao polazište, ali je istodobno i konstruktivan jer ih ustanovljuje kao sklop i vezu elemenata novoga reda. Intuitivno prihvaćajući oblike u kojima se zgušnjavaju predodžbe, stvara djela koja pokrivaju više segmenata stvarnosti. Životinje i ljudi, gradovi i brda, organsko i neorgansko pretaču se jedno u drugo, otkrivajući u zatvorenu krugu života mjesta najveće gustoće